

4. okt. 1973

FAKTA

Dato:
4. okt. 1973

Sidetal:
Rød blå bd 14 s. 32-37

TRANSSKRIFTION

4-10-73

Jeg har arbejdet på udkast til 4 litografier "R+B" hvor jeg har varieret farverne fra ark til ark ligesom jeg har placeret "R+B" i forskellige forhold til arkets format for derved at understrege arket som et (neutralt) miljø – rum – hvorpå/i "R+B" befandt sig.

Disse forsøg har ført mig ind på spørgsmålet: hvad sker der når man ser på "R+B"?

Der sker meget lidt, for ikke at sige slet ingen ting. Perceptionen – selve konstateringen af strukturen og farverne er øjeblikkelig – hurtig overstået – udtømt. Dette ændres ikke i større udstrækning ved en forskel – en variation af de to farvers indbyrdes forhold, eller ved forskellen fra billede til billede i en serie.

Der er med andre ord ikke ret meget at se på det er en ret yderliggående neutralitet. Men – hvordan kan det da være at jeg nu igennem næsten fem år ikke har kunnet slippe denne idee? Hvorfor bliver den, trods alt, ved med at fascinere mig?

Jeg aner nogle muligheder som jeg er ude af stand til at præcisere eller gøre mig selv klart.

Jeg vil prøve at indkredse hvad disse muligheder kan være.

Det kan være dette at "R+B" er så udpræget en arteficiel ting – der ved hele sin apperation umiddelbart adskiller sig fra andre objekter – som et af særlig beskaffenhed (det er udpræget – umotiveret) – som et kunstobjekt. Man konstaterer øjeblikkeligt at det er et objekt der alene er til for at ses – men der er altså ikke særlig meget at se på, man når ikke meget længere en til konstateringen af dets tilstedeværelse. (Modsat Ad Reinhardts sorte billeder som man skal arbejde med for at de bliver synlige).

Der er ikke noget at "hæfte sig ved" der er ikke noget "indhold" at beskæftige sig med, ikke nogen expressivitet man kan modtage – tilegne sig. Beskueren kan simpelthen fylde det indhold – den mening – det udtryk han ønsker på dette objekt. Ethvert eksisterende objekt mennesket percepterer danner det sig udover den objektive konstatering en forestilling om, og bygger en række associative – subjektive tanker op omkring og ind i.

Dette er altså ikke noget specielt i forholdet til "R+B", men det som er særegent ved "R+B" som objekt er at det er fremstillet alene med det formål at man skal se det og kan lade det føde (eller lade være) en række forestillinger.

Jeg har mange gange mistænkt den "R+B" idee for at ligge altfor tæt opad Daniel Burens ideer og teorier. Det som forekommer mig at være hovedskavanken ved Buren er at det synlige objekt – striberne – er afhængig af en teoretisk tekst, at han anvender denne tekst til at give objektets neutralitet en mening, en hensigt. Min idee derimod er baseret på at man alene skal SE og at det man ser ikke på noget punkt skal

forklares eller underbygges med en skreven proposition af f.eks teoretisk art. Jeg ønsker at beskueren skal stå alene overfor objektet og bearbejde det med sig selv – sin egen person.

Det jeg gør er at præsentere beskueren for to kvadrater sat sammen til et rektangel hvor venstre del er rød (en hvilken som helst rød) og højre halvdel (en hvilken som helst) blå, det "R+B" objekt kan være af alle tænkelige varierende størrelser, udført i forskellige materialer, placeret i forskellige miljøer – men i sin kerne uafhængig af disse vilkår vedbliver det med at være den samme struktur (et lille kvadrat og et stort kvadrat vedbliver med at være et kvadrat) det samme farvepar (Rødt er rødt og blå er blå selv i de utallige nuancer indenfor hvert farveområde).

Det er en kendsgerning at dette objekt vil blive opfattet forskelligt af forskellige mennesker – den som ved noget om kunst vil givet lægge en hel masse kunsthistoriske og æstetiske betragtninger i det og den som intet ved om kunst vil enten kun se et rødt og et blå kvadrat og hans behags eller ubehagsfølelse, hans "interesse", vil helt afhænge af hvilke rent subjektive forhold han har til de to farver. Men – han vil alene ved den kendsgerning at det han ser er en firkantet flade bemalt med farve (af rent konventionelle årsager) være sig bevidst at han står overfor et billede – noget malet – kort sagt kunst (god – dårlig – er irrelevant i denne sammenhæng). Helt uafhængig af om han kan godtage hvad han ser som et kunstværk er han sig bevidst at det i hvertfald prætenderer at blive kaldt sådan – han befinder sig, med eller mod sin vilje indenfor den begrebsverden der kaldes kunst (via konventioner).

Disse konventioner (man kunne også kalde dem tradition) anses almindeligvis for at være hæmmende for kunsten, men jeg anser dem her, i denne sammenhæng for at være positive idet de via selve materialiteten – selve objektets særlige beskaffenhed letter beskuerens bevidstheden om at han står overfor et egenartet objekt, et der adskiller sig fra alle andre ved at tilhøre området – kunst. Den om kunst uvidende tilskuer er i vor kulturkreds dog ikke mere blank end at han er sig bevidst når han står overfor et maleri, hvorved en teknisk konvention – tradition – det håndmalede oliemaleri – helt reelt konfronterer ham med kunsten, om han så derfra denne primitive konstatering kan komme videre og få dette objekt til at fungere i forhold til sig selv er så et helt andet spørgsmål – muligheden er ihvertfald tilstede i højere grad her end hvis man placerer et almindeligt hverdagsobjekt foran ham og benævner det kunst.

Det "R+B" objekt – eller billede er ikke et udtryk – det har intet indhold – det "siger" simpelthen ikke noget, det er en hel elementær demonstration af et maleri.

Denne indholdsløse bemalede flade er ikke andet end et tilbud, der ved at det så åbenlyst fremræder, ihvertfald rent materielt, som kunst giver beskueren mulighed for at arbejde med det udfra sine helt personlige forudsætninger.

Jeg er selvfølgelig ikke så naiv at tro at ethvert menneske, selv

FORTSÆTTES - 15.

4-10-73.

Jeg har arbejdet på udkast
til 4 litografier "R+B" hvor jeg har
varieret farverne fra ark til ark ligesom
jeg har placeret "R+B" i forskellige far-
-hold til arkets format for dermed at
understrege arkets form (neutral)

og miljø - rum - hvorpå "R+B"
befandt sig. Disse forsøg har ført mig ind
på spørgsmålet: hvad sker der
når man ser på "R+B"?
Der sker meget lidt, for ikke at
sige slet ingenting. Perceptionen - selv
konstruktionen af strukturen og farverne
er ofte ubetydelig - hurtig forstået - ud-
-trykt. Dette ændres ikke i større
-udstrækning ved en forstørrelse - en varia-
-tion af dele for farver, indtrykket
for hold, eller ved forskellen fra billedet
til billedet i en serie.

Der er med andre ord ikke ret
meget at se på, det er en ret uper-
-tøjgende neutralitet. Man - hvordan
kan det da være at jeg nu igennem
næsten fem år ikke har kunnet
stikke den re idee? Hvorfor bliver
den, trods alt, ved med at fascinerer

mij?

Jeg aner nogle mangelheder som især
ude af stand til at præcisere eller
gøre mig selv klar.
Jeg vil prøve at indføre i hoved
disse mangelheder kan være.
Det kan være dette at "R+B" er
så udpræget en kunstnerisk ting - der
ved helt sin operation uimiddel-
-bart understiller sig for andre objekter.
samt et ~~stykke~~ af særlig beskaftethed
(det er udpræget - manodivret) - som
et kunstobjekt. Man konstaterer of-
-te tilværelse af det er et objekt der
alene er til for at ses - man der
er altså ikke særlig meget at se
på, man må ikke meget længere
en til konstateringen af dets tilværel-
-værelse. (Modsat Ad Reinholdts sorte
billeder som man skal opleve med
for at de blive særlige).
Der er ikke noget at hælde sig ved"
der er ikke noget "indhold" at be-
-skæftige sig med, ikke nogen utpressi-
-vitet man kan medtage - til egne sig.
Beskrivelsen kan simpelthen fylde det
indhold - den mening - det udtrykke kan
gøres på dette objekt. Ethvert ekse-

- stærke objekt mennesket percepter den-
-ner det sig ud over den objektive kon-
-struktion og forestilling om, og bygger
og reelle associative - subjektive tanker
og om ting og ind i. ~~det~~
Dette er altså ikke noget specielt
i forhold til "R+B", "R+B" som
som er særegent ved
objekt er at det er gensidigt
alene med det formål at man
skal se det og kan lide det
sætte f.eks. (eller lade være) og reelle
forestillinger.
Jeg har mange gange mistænkt den
"R+B" ide for at lide alt for
tæt opud Daniel Burens ideer og
teorier. Det som for kommer mig at
være hoved skilleværelse ved Buren er
at det synlige objekt - striberne - er
af hængt af en teoretisk tekst, at
han anvender den teoretiske til at
give objektets neutralitet en mening,
og hensigt. Min ide derimod
er baseret på at man alene
skal SE og at det man ser ikke
på noget punkt skal forklares eller
underbygges med en skreven proposition
af f.eks. teoretisk art. Jeg ønsker

et beskuen skal stå alene over for
objektet og beordere det med sig
selv - sin egen person.
Det is gylt er et presenbr beskue-
ren for de kvadrater sat sammen
til et rektangel hvor venstre del er
rød (en hvide søn helt rød) og højre
hvid del (en hvide søn helt) blå, det
"R+B" objekt kan være af alle
konkrete vortende størrelser, udtryk
i forskellige materialer, placeret i forskel-
lige miljøer - man i sin hjerne
muf kan se af disse vil kun ved blive
der med at være den samme
struktur (et lille kvadrat og et stort
kvadrat ved blive med et vist
et kvadrat) det samme fremkom
(R og B er rødt og blå er blå) ~~B~~
selv i de enkelte nuancer inderfor
hver farve om røde).
Der er en kendsgerning at dette
objekt vil blive opfattet forskelligt
af forskellige mennesker - den som ved
nogen om kunst vil give sig
en hel masse kunsthistoriske og
estetiske betragtninger i det og den
som i det ved om kunst vil
endnu kun se et rødt og et blå

Kvadrat og hans behag eller ubehag-
fernemmelse, hans "interesse", vil hell
af hange af hvilket rent subjektive
for held han har til de to ~~and~~
farver. Men - han vil ~~ikke~~ alene ved
den kendsgerning at det han ser er
en firkanter kunne be malet med
farve (af rent konventionelle årsager)
være sig bevidst at han står overfor
et billede - noget malet - Word sagt
Kunst (god - darty) - er irrelevant i denne
sammenhang). Hell nøjagtigheden af om
han kan gætte hvad han sig be-
søger et kunstværk er han sig be-
vidst at det i hvert fald præciserer
at blive kaldt så den - han be-
finder sig, med eller med sin vilje
indgår i den begrebsverden der kaldes
Kunst (via konventioner).
Disse konventioner (man kunne også
kaldte dem tradition) anses at mindeligt
for at være ham men de for kunstneren,
men jo anses dem her, i den ne
sammenhang for at være positive idet
de via selve materialiteten - selve objek-
tets særlige beskaffenhed letter beskuerens
bevidstheden om at han står overfor
et objekt objekt, at der udstråler
sig fra alle andre ved at 2.1 høre

om røddel - kunst. Den om kunst midten.
-de tilskuer er i vor kulturkræds dag
ikke mere blændt end at han ser sig
bevidst når han står overfor et maleri.
hvorved en teknisk konvention - tradi-
-tion - det håndmalede olie maleri - helt
reelt konfronterer ham med kunstens
om han så derfor kunne den primitive
konstruktivitet kunne komme indre og
for dette sig selv er så et helt
-hold til sig selv - måske bedst er
ander spørgsmålet - måske bedst er
i hver fald tilstedeværelse i hver fald
end hvis man placerer et almindeligt
-ligt hverdags objekt foran ham og
benævner det kunst.

Det "R+B" objekt - eller billedet er
ikke et udtryk - det har intet
indhold - det "siger" simpelthen
ikke noget, det er en hel elementer
demonstration af et maleri.
Denne indholds løse bemalede flade
er ikke andet end et billed, der
ved at det så åbenlyst fremtræder,
i hver fald rent materielt, som kunst
giver beskueren mulighed for at
arbejde med det ud fra sine helt
personlige forståelser.
For er selv fulde by ikke så nær
at det at ethvert menneske, selv

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

